

Liefhebben

Het werkwoord 'ahav', liefhebben, komt 251 keer voor in Tenach.

De gebiedende wijs van dit woord komt niet voor. Dus als er bijvoorbeeld staat 'ahavta et' is de vertaling 'heb lief' minder correct. Beter is te vertalen 'je zult liefhebben', alsof het iets vanzelfsprekends is. Het is geen bevel.

In Leviticus 19:18 staat 'weahavta le-rea' en in Leviticus 19:34 'weahavta lo', waarbij met 'lo', 'hem', de 'geer', de vreemdeling bedoeld is. De enige andere keer dat het over het liefhebben van de vreemdeling gaat is Deuteronomium 10:19, maar daar staat het meervoud: 'ahavtem et hageer', jullie zullen de vreemdeling liefhebben. Ook weer geen opdracht, maar iets dat vanzelfsprekend is.

De zinsnede die in het Nieuwe Testament geciteerd wordt komt uit Leviticus 19. Op die plaats staat echter niet dat het vanzelfsprekend is dat men de vreemdeling liefheeft, nee, er staat dat men lief heeft 'aan' de vreemdeling. Dit 'aan' kan nader uitgelegd worden als 'wat de vreemdeling toebehoort', wie of wat bij de vreemdeling hoort.

Met andere woorden: Het wel en wee van de vreemdeling moet ons ter harte gaan. Het is mooi als dat gepaard gaat met liefhebben van de persoon in kwestie, maar dat laatste is geen voorwaarde. Dat je de ander een mogelijkheid geeft om een bestaan te hebben, daar gaat het om.

Lukas a. de Grootte, April 2026